

14 września 2018 r.

Komunikat KNF ws. skierowania zawiadomienia o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa w związku z działalnością Eques Investment TFI SA

Komisja jednogłośnie przekazuje do publicznej wiadomości informację o stwierdzonych naruszeniach przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (dalej „ustawa o ofercie”) oraz o złożeniu zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 99 ust. 1 ustawy o ofercie w związku z działalnością Eques Investment Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych SA z siedzibą w Gdańsku.

W dniu 7 września 2018 r. Urząd Komisji Nadzoru Finansowego, działając na podstawie art. 304 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego zawiadomił Prokuraturę Okręgową w Warszawie o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 99 ust. 1 ustawy o ofercie publicznej, polegającego na dokonaniu oferty publicznej papierów wartościowych bez wymaganego ustawą zatwierdzenia prospektu emisyjnego lub jego udostępnienia do publicznej wiadomości albo zatwierdzenia memorandum informacyjnego albo stwierdzenia równoważności informacji w memorandum informacyjnym z informacjami wymaganymi w prospekcie emisyjnym lub udostępnienia memorandum informacyjnego do publicznej wiadomości lub osobom, do których skierowana jest oferta publiczna, przez osoby działające w imieniu i na rzecz Eques Investment TFI SA.

Podstawą skierowania zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa były dokonane przez UKNF ustalenia wskazujące, że w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 28 lutego 2018 r. jedenaście niepublicznych funduszy inwestycyjnych zamkniętych zarządzanych przez Eques Investment TFI SA (dalej również jako „TFI”) zrealizowało 197 emisji certyfikatów inwestycyjnych niezgodnie z przepisami ustawy o ofercie publicznej.

W ocenie UKNF 197 emisji certyfikatów inwestycyjnych objętych zawiadomieniem spełniało przesłanki oferty publicznej w rozumieniu przepisu art. 3 ust. 1 ustawy o ofercie publicznej, co obligowało TFI do spełnienia obowiązków określonych w art. 7 ust. 1 przywołanej ustawy. Działania podjęte przez TFI w związku z oferowaniem nabycia certyfikatów inwestycyjnych zarządzanych przez TFI niepublicznych funduszy inwestycyjnych zamkniętych z pominięciem trybu oferty publicznej naruszyły zakaz określony w art. 99 ust. 1 ustawy o ofercie publicznej.

Podstawą przyjęcia powyższej oceny UKNF było ustalenie, że przekaz informacyjny TFI prezentowany na stronach internetowych Towarzystwa, skierowany do nieoznaczonego, nieograniczonego kręgu adresatów, zawierał informacje dotyczące emisji certyfikatów inwestycyjnych oraz warunków ich nabycia, które były wystarczające do podjęcia przez inwestorów decyzji inwestycyjnych dotyczących nabycia certyfikatów inwestycyjnych. Tym samym prezentowanie takiego przekazu ocenić należy jako ofertę publiczną w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy o ofercie publicznej. Zgodnie z treścią przywołanego przepisu „*ofertą publiczną*

jest udostępnianie, co najmniej 150 osobom na terytorium jednego państwa członkowskiego lub nieoznaczonemu adresatowi, w dowolnej formie i w dowolny sposób, informacji o papierach wartościowych i warunkach ich nabycia, stanowiących wystarczającą podstawę do podjęcia decyzji o nabyciu tych papierów wartościowych”.

Podstawowym sposobem prezentowania informacji o planowanych emisjach certyfikatów inwestycyjnych funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez TFI było publiczne prezentowanie na stronach internetowych TFI statutów funduszy inwestycyjnych dokonujących emisji certyfikatów inwestycyjnych oraz publiczne prezentowanie na stronach internetowych TFI ogłoszeń o zmianach statutów funduszy. Zakres informacji zawartych w statutach, obejmował m.in. informacje o cenie emisyjnej certyfikatów inwestycyjnych poszczególnych emisji, minimalnej i maksymalnej wysokości wpłat do funduszu oraz terminach przyjmowania zapisów na certyfikaty inwestycyjne poszczególnych emisji. Informacje te publikowane były na stronach internetowych Towarzystwa przed okresem przyjmowania zapisów na certyfikaty inwestycyjne poszczególnych emisji, a zatem w terminie umożliwiającym w praktyce odbiorcy tej informacji podjęcie decyzji w przedmiocie złożenia zapisu na certyfikaty inwestycyjne funduszu.

Zakres informacji, które powinien zawierać statut funduszu inwestycyjnego jest ściśle określony w art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi. Informacje takie jak cena emisyjna certyfikatów inwestycyjnych, czy też terminy przyjmowania zapisów na certyfikaty inwestycyjne poszczególnych emisji, nie znajdują się w katalogu informacji, które powinny zostać zawarte w statucie funduszu inwestycyjnego.

W treści publicznie prezentowanych na stronach internetowych TFI statutów funduszy inwestycyjnych zawarte były również zasady polityki inwestycyjnej funduszy, w tym cel inwestycyjny, ograniczenia inwestycyjne, dopuszczalne lokaty i kryteria ich doboru, które to informacje determinują charakter działalności inwestycyjnej funduszu i są bez wątpienia kluczowe z punktu widzenia potencjalnego inwestora przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnej dotyczącej nabycia certyfikatów inwestycyjnych funduszu.

Ponadto, na stronach internetowych TFI upubliczniano, w sposób otwarty, bez ograniczeń dostępu, także inne dokumenty i informacje o znaczeniu kluczowym z punktu widzenia potencjalnego inwestora – nabywcy certyfikatów inwestycyjnych emitowanych przez fundusze inwestycyjne zarządzane przez TFI. Obejmowały one w szczególności sprawozdania finansowe funduszy, informacje dla klienta alternatywnego funduszu inwestycyjnego, informacje o wartości aktywów netto przypadających na certyfikat inwestycyjnych funduszu oraz inne materiały, w tym tzw. kartę funduszu.

Informacje publikowane przez TFI, adresowane do nieoznaczonego kręgu adresatów, stanowiły podstawę do podjęcia racjonalnej, opartej na przesłankach ekonomicznych, decyzji inwestycyjnej. Na stronach internetowych TFI publikowano bowiem informacje, w odniesieniu do poszczególnych przeprowadzanych emisji, na temat terminu, w jakim prowadzono zapisy, minimalnej i maksymalnej liczby certyfikatów inwestycyjnych niezbędnych do przeprowadzenia emisji, ceny emisyjnej certyfikatów, podmiotów, za pośrednictwem

których można złożyć zapisy na certyfikaty inwestycyjne funduszu, polityki inwestycyjnej i innych istotnych charakterystyk działalności funduszu z nią związanych, poziomu pobieranych opłat, wyników historycznych funduszu, a także danych finansowych.

W ocenie UKNF zamieszczenie na stronie internetowej TFI informacji dotyczących certyfikatów inwestycyjnych zarządzanych niepublicznych funduszy inwestycyjnych zamkniętych oraz warunkach ich nabycia, dostępnych nieoznaczonemu adresatowi, które zawierały informacje wystarczające do podjęcia racjonalnej, opartej na przesłankach ekonomicznych, decyzji dotyczącej ich nabycia, skutkowało tym, że emisje certyfikatów inwestycyjnych przeprowadzane przez niepubliczne fundusze inwestycyjne zamknięte, których organem było TFI, stanowiły w rzeczywistości oferty publiczne w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy o ofercie publicznej, jednakże zrealizowane zostały z pominięciem trybu i wymogów przewidzianych dla tego rodzaju oferty. W odniesieniu do żadnej z przeprowadzonych emisji (ofert nabycia) TFI nie zrealizowało obowiązków określonych w przepisach art. 7 ustawy o ofercie publicznej w zakresie zatwierdzenia prospektu emisyjnego bądź memorandum informacyjnego. Emisje przeprowadzone zostały z zachowaniem pozorów emisji niepublicznej. Jednocześnie Towarzystwo, jako podmiot profesjonalny, powinno podejmować działania zapewniające przestrzeganie w ramach prowadzonej działalności obowiązujących przepisów prawa, w tym w szczególności przepisów ustawy o ofercie publicznej.

W konsekwencji działań podejmowanych przez TFI w ramach zarządzania funduszami inwestycyjnymi doszło do naruszenia zakazu określonego w art. 99 ust. 1 ustawy o ofercie publicznej.

Zgodnie z art. 99 ust. 1 ustawy o ofercie publicznej „kto dokonuje oferty publicznej papierów wartościowych bez wymaganego ustawą zatwierdzenia prospektu emisyjnego lub jego udostępnienia do publicznej wiadomości albo zatwierdzenia memorandum informacyjnego albo stwierdzenia równoważności informacji w memorandum informacyjnym z informacjami wymaganymi w prospekcie emisyjnym lub udostępnienia memorandum informacyjnego do publicznej wiadomości lub osobom, do których skierowana jest oferta publiczna (...) podlega grzywnie do 10 000 000 zł albo karze pozbawienia wolności do lat 2, albo obu tym karom łącznie.”

Wobec powzięcia podejrzenia popełnienia przestępstwa, na podstawie art. 304 § 2 k.p.k., na KNF ciążył prawny obowiązek poinformowania o tym organów ścigania. Realizując powyższy obowiązek, UKNF skierował do Prokuratury Okręgowej w Warszawie zawiadomienie o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 99 ust. 1 ustawy o ofercie publicznej.

Wobec złożenia zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 99 ust. 1 ustawy o ofercie publicznej, na KNF ciążył prawny obowiązek podania tego faktu do publicznej wiadomości, wynikający z przepisu art. 6b ust. 1 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym. Zgodnie z art. 6b ust. 4 przywołanej ustawy, informacje o złożeniu zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa podawane są poprzez ich zamieszczenie na Liście ostrzeżeń publicznych KNF.